

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

POWTÓRZYĆ i POTRZECIĆ

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Podstawowe znaczenie czasownika POWTÓRZYĆ to ‘powiedzieć coś po raz wtóry’, czyli ‘drugi raz coś powiedzieć’. Dlatego sformułowania „dwa razy powtarzać” i „drugi raz powtórzyć” uznawane są za błędy leksykalne, za pleonazmy.

Dawniej używano jeszcze jednego czasownika: POTRZECIĆ. POTRZECIĆ oznaczało ‘powiedzieć coś po raz trzeci’ albo ‘zrobić coś po raz trzeci’. „Można to powtórzyć i potrzecić, a i tak nic nie da” – mawiano zatem. POTRZECIĆ zanikło, w XIX w. nie było już notowane, a POWTÓRZYĆ utrwaliło się i nabrało nowych znaczeń: oprócz ‘mówić lub robić coś kolejny raz’ oznacza współcześnie również ‘zrobić to samo co ktoś inny, naśladować go’ (powtórzyć słowo w słowo to, co ktoś powiedział), ‘przekazać komuś innemu to, co się usłyszało’ (powtórzyć sąsiadce zasłyszaną plotkę), ‘ponownie przerobić cały materiał z lekcji’ (powtórzyć algebrę przed maturą).